

КАФЕДРА МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ ТА СОЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

СИЛАБУС «ЕСТЕТИКА»

(назва дисципліни)

Освітній рівень	Перший
Ступінь освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво; 026 Сценічне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Підготовка бакалавра
Статус	вибіркова

Курс	2
Семестр	4
ECTS	4
Аудиторних годин	32
Лекції	16
Семінари	16
Практичні	
Індивідуальні	
Самостійна робота	88
Семестровий контроль	залік

Інформація про викладача

ПІБ, посада	Черненко Володимир Олександрович, доцент
Профіль викладача	http://num.kharkiv.ua/person/131
e-mail	ravliks@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Силабус навчальної дисципліни «Естетика» складений відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів та навчального плану. Силабус визначає обсяг знань здобувачів освіти відповідно до вимог освітньо-професійної програми, алгоритму вивчення дисципліни «Естетика», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання результатів навчання.

Мета курсу – дати студентам уявлення про генезу естетичної думки в її історичному аспекті, про базові концептуальні засади осмислення людиною феномену художньої

творчості та артефактів мистецтва; розвинути у студентів відчуття прекрасного в розмаїтті його соціально-культурного прояву. Курс охоплює основні періоди розвитку європейської естетики, розкриває особливості прояву тих або інших естетичних концептів на конкретних культурних артефактах.

Внаслідок вивчення дисципліни «Естетика» студент повинен **знати:**

- особливості етапів становлення та розвитку естетичної думки;
- базові естетичні категорії;
- специфіку прояву та функціонування феномену естетичного у різноманітних історико-культурних артефактах.

вміти:

- аналізувати основні тенденції розвитку естетики в її історичній ретроспективі й перспективі;
- ідентифікувати явища культури за проявом в них тих чи інших естетичних концептів;
- виявляти та аналізувати художньо-стильові ознаки окремих епох.

мати навички:

- самостійного наукового дослідження естетичних феноменів;
- аналізу наукових джерел та літератури з курсу;
- аналізу естетики як системи знань.

Здобуті знання та уміння забезпечують формування таких **компетентностей**, зокрема:

- ІК. Здатність розв'язувати як самостійно, так і у складі творчого колективу складні спеціалізовані завдання у галузі сценічного мистецтва із залученням творчих, матеріально-технічних, фінансово-економічних та інших ресурсів та застосуванням теорій та методів мистецтвознавства, театральної педагогіки, психології творчості, культурології тощо
- ЗК1. Здатність орієнтуватися у цінностях буття, життя, культури та аналізувати головні етапи і закономірності історичного розвитку для усвідомлення соціальнокультурної значимості своєї діяльності
- ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК7. Здатність бути критичним і самокритичним.

- ЗК8. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети
- ЗК10. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК11. Здатність працювати в команді
- СК2. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.
- СК3. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.
- СК11. Здатність брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.
- СК12. Здатність вести авторську критичну діяльність у формі публікації статей у періодичних виданнях та/або брати участь у публічних обговореннях явищ сучасного театрального мистецтва

Програмні результати навчання за ОПП:

- ПРН1. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
- ПРН2. Вміти вільно оперувати всім комплексом отриманих знань.
- ПРН3. Володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне).
- ПРН11. Вміти оцінювати досягнення художньої культури в історичному контексті, здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва.
- ПРН12. Вміти орієнтуватися у напрямках та концепціях сучасного художнього життя, у розвитку сценічного мистецтва, осмислювати тенденції сучасних культурномистецьких процесів.
- ПРН13. Володіти навичками наукового опрацювання літератури (включаючи оформлення бібліографії, правила цитування тощо), вміти застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору, систематизації та використання інформації.

Перелік тем

- Тема 1. Основні поняття та категорії естетики.
- Тема 2. Естетична думка Античності.
- Тема 3. Естетична думка Середньовіччя.
- Тема 4. Естетична думка доби Ренесансу.
- Тема 5. Естетика Класицизму.
- Тема 6. Естетичні ідеали Романтизму.
- Тема 7. Естетичні концепції ХХ-ХХІ ст.
- Тема 8. Мистецтво як естетичний феномен.

Форми та технології навчання

Теоретичне лекційне навчання, семінарські і практичні заняття та самостійна робота, есе, презентація.

Навчальні ресурси

Усі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали надсилаються у відповідну групу Viber, Messenger, Telegram.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для диференційованого заліку	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D		
60–63	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система оцінювання

Рівні компетентності	Національна шкала	ECTS шкала	Критерії оцінювання
Високий рівень 90-100	Відмінно	A	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на високому рівні та постійно поновлює їх. Володіє професійною термінологією. Чітко розуміє логічні зв'язки з іншими навчальними дисциплінами. Опрацьовує матеріал на творчому рівні та використовує певний обсяг позапрограмного матеріалу. Виконує стандартні завдання та розв'язує деякі завдання підвищеної складності. Самостійно працює із додатковим матеріалом навчального курсу.

Достатній рівень 82-89 75-81	Добре	В, С	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на достатньому рівні. Володіє професійною термінологією. Робить узагальнення, іноді наводить власні висновки. Знаходить логічні зв'язки між окремими темами курсу. Виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно виправити й пояснити.
Середній рівень 64-74 60-63	Задовільно	Д, Е	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на середньому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення майже усіх термінів. Виконує стандартні завдання з незначними помилками, які може самостійно пояснити після виправлення викладачем. Рідко виявляє ініціативу під час занять. Не виявляє самостійного творчого мислення та ініціативи під час навчальних занять.
Незадовільний рівень 35-59 0-34	Незадовільно	FX, F	Володіє теоретичними знаннями навчального курсу на початковому рівні. Знає професійну термінологію, може дати визначення лише деяких термінів, пояснює їх спрощено. Переказує прочитаний матеріал без пояснень та аналізу. Виконує стандартні завдання з грубими помилками. Не виявляє пізнавального інтересу до навчальної дисципліни. Працює безсистемно. Виконує тільки окремі завдання.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

У межах вивчення навчальної дисципліни передбачається участь здобувачів вищої освіти у міжнародних та вітчизняних наукових конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів тощо.

Політика викладання дисципліни

Викладання дисципліни відповідає вимогам «Положення ХНУМ імені І. П. Котляревського про академічну доброчесність» та «Кодексу академічної доброчесності ХНУМ імені І. П. Котляревського».

Рекомендована література

1. Бальзак О. Про мистецтво. Київ, 1981. 476 с.
2. Бойчук В. Думки про мистецтво // Живописна Україна. Вип. 1-2. 1992.
3. Бровко М. М. Мистецтво: філософсько-культурологічні виміри. Київ, 2008. 237 с.
4. Гадамер Г. Герменевтика і поетика. Київ: Юніверс, 2001.
5. Історія українського мистецтва : у 5 Т. Київ, 2007.

6. Культурологія/ Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А. Ю. та ін. Київ, 2009. 392 с.
7. Левчук Л.Т. Західноєвропейська естетика ХХ ст. Київ, 1997. 244с
8. Міляєва Л.С. Українське мистецтво XIV- першої половини XVII ст. Київ, 1963. 65 с.
13. Мозолевський Б.М. Скіфський степ. Київ, 1983. 200с.
14. Овсійчук В.А. Українське малярство Х–XVIII століть: проблеми кольору. Львів, 1996. 479с.
15. Павленко Ю. В. Історія світової цивілізації. Соціокультурний розвиток людства. Київ, 1996. 358 с.
16. Романець В.А. Психологія творчості: навч. посіб. для ВНЗ. Київ: Либідь, 2001.
17. Сидоренко В. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань. Київ: ВХ, 2008.
18. Сторі Д. Теорія культури та масова культура: вступний курс. Київ: Акта, 2005.
19. Франко І. Я. Із секретів поетичної творчості. Київ, 1969. 191 с.
20. Фромм Е. Мати або бути? Харків, 2020. 304 с.
21. Фуко М. Наглядати й карати. Народження в'язниці. Київ, 2020. 452 с.
22. Чижевський Дм. Григорій Сковорода як філософ і як містик. Мюнхен, 1938. 38 с.
23. Шейко В.М. Історія світової культури: Навч. посібник. Київ, 2006.
24. Шейко В.М. Історико-культурологічні аспекти психоаналізу. Харків: Основа, 2001.
25. Яценко О. Д. Метафізика культури: від онтології до технології, від реальності до віртуальності. Київ, 2020. 112 с.
26. Kostelanetz R. Dictionary of the Avant-Gardes. New York, London, 2001. 546 p.
27. Obrist H.U. Interviews Volumes 1-2. Milano, 2003. 248 p.
28. Fischer E. The Necessity of Art. London, 2010. 340 p.
29. Fried M. Art and Objecthood: Essays and Reviews. Chicago, 1998. 300 p.
30. Wilson M. How to Read Contemporary Art. London, 2013. 328 p.